

ETİKETLEME – GENEL ŞARTLAR

NSW Gıda Kurumu, Avustralya Yeni Zelanda Gıda Standartları Kanununun (Australia New Zealand Food Standards Code) (Kanun) etiketleme hükümlerinin icra edilmesinden sorumludur. Buna ek olarak, Gıda Kurumu (Food Authority) etiketlerde tüketicileri yanlış yönlendirebilecek yanlış bilgiler olmasını yasaklayan hükümleri içeren *2003 NSW Gıda Yasası*'nın (NSW *Food Act 2003*) icrasından da sorumludur.

Gıda Kurumu şunlardan sorumlu **değildir**:

- Ulusal Ölçüm Enstitüsünün (National Measurement Institute) sorumluluğu olan toplam ağırlık ve ölçüm beyanlarının kullanımı ve doğruluğu (ancak Gıda Kurumu içerik oranı beyanlarından sorumludur),
- barkodlar
- geri dönüştürme kodları
- evcil hayvan mamalarının bileşimi ve etiketleri
- Tedavi Ürünleri İdaresine (Therapeutic Goods Administration) kayıtlı olan ve bu kurumun kontrolünde olan tedavi ürünleri (beslenme yardımcıları ve takviyeleri dahil).
- ürünün menşe ülkesi etiketleri.

Gıda etiketleri

Gıda etiketleri tüketicilere satışa sunulan yiyeceklerin özelliklerini bildirir. Etiketdeki bilgiler:

- ambalajın dışından görülebilir olmalıdır
- belirsiz anlam taşımamalıdır
- tüketiciyi yanlış yönlendirmemelidir.

Ambalajsız gıdalar çoğu etiketleme şartından muaftır. Ancak, müşteriye belirli bilgilerin sağlanması gerekmektedir (bkz. *Etiketleme istisnaları* bölümü). Belirli ambalajlı gıdalar da etiketleme şartlarının bazılarından veya tamamından muaftır (bkz. *Etiketleme istisnaları* bölümü).

Gıda yasaları uyarınca, reklam bilgileri de etiketlemeyle eşdeğer sayılmaktadır.

Bir gıda etiketinde bulunması gereken bilgiler

Gıda etiketi şunları belirtmelidir:

- Kanun ile belirlenmiş olan bir **gıda adı** ya da gıdanın gerçek mahiyetini açıklayan bir isim/açıklama
- aynı koşullar altında ve belirli bir zaman dahilinde hazırlanmış olan gıdaların üretim '**parti**' numarası (bazı durumlarda tarih kodlaması, parti numarası şartını karşılayabilir)
- Gıdanın tedarikçisinin **adı ve Avustralya veya Yeni Zelanda'daki sokak adresi** (ör. Üretici, pazarlayıcı, ithalatçı)
- **içindekiler listesi**

- '**son kullanma tarihi**' ya da 'taze kalma' tarihi olarak belirtilen ürünün raf ömrü, (ek bilgi için bkz. Etiketleme – Tarih, saklama koşulları ve kullanım talimatları bilgi formu)
- sağlık ve güvenlik için gerekli olduğunda veya raf ömrünün korunması gerektiğinde **kullanım ve depolama** talimatları
- gıdanın içindeki temel besin miktarlarını, o gıdanın bir servisi başına ve 100 gramı başına gösteren **besin değerleri paneli (BDP)**. Bazı ambalajlı gıdalar BDP taşıma şartından muaftır, ör. alkollü içecekler, su, şifalı bitkiler ve baharatlar ve hazır sandviçler
- ürünün **menşe ülkesi** ve içindekiler (ek bilgiler için bkz. Etiketleme – Menşe ülke bilgi formu)
- **uyarı ve tavsiye ifadeleri** ve alerjileri ve gıda hassasiyetleri olan kişilerin sağlığını olumsuz etkileyebilecek maddelerin beyanı (bkz. *Gıda alerjileri ve hassasiyetleri* bilgi formu).

Porsiyon halinde paketlenmiş gıdalar

Perakende işletmeleri genellikle tekerlek halinde peynir, pişmiş et ürünü, kuruyemiş ve bakliyat gibi toplu paketlenmiş gıdaları alıp bunları kendi tesislerinde porsiyonlara böler ve yeniden paketler. Perakendeci bu gıdaları self servis dolaplarında sergiler. Porsiyon halinde paketlenen gıdalar için (yukarıda listelenenler gibi) etiketleme bilgilerinin bulunması gerekse de, perakendecilerin Kanuna uyması için ek bazı seçenekler de mevcuttur. Perakendeciler şunlardan birini seçebilir:

- her porsiyon halinde paketlenmiş gıdaya etiket yapıştırmak veya
- etiketleme bilgilerini porsiyon halinde paketlenmiş gıdanın yakınında bir tabelada/broşürde ya da yırtılıp alınabilen bir kağıtta göstermek. Bilgiler okunaklı olmalı ve tüketici, bilgilerin porsiyon halinde paketlenmiş hangi gıdaya ait olduğunu kolayca anlayabilmelidir. Sık değişebilecek ya da müşteri güvenliğini korumak için kesin gerekli olan bilgiler (örneğin son kullanma tarihi, parti kodu, saklama koşulları, alerjik maddeler) porsiyon halinde paketlenmiş gıdaya iliştilirilmiş bir etikette açıklanmalıdır.

Etiketleme istisnaları

Perakende satışa sunulan bazı gıdalar genel etiketleme şartlarından muaftır. Gıda şu özellikleri taşıyorsa istisnalar geçerlidir:

- ambalajsız

- dış paket olmadan satılmak için tasarlanmamış bir 'iç' paket içinde
- satıldığı tesiste yapılmış ve paketlenmiş:
- bir gıdanın tesiste 'yapılmış' ve 'paketlenmiş' sayılması için, tesiste paketlenmesinden önce, o tesiste gıdanın mahiyetini değiştirecek bir biçimde işlenmiş olması gerekir. Toplu alınan gıdaları yalnızca bölmek ve satış için küçük parçalar halinde paketlemek gıdanın etiketleme muafiyetine girmesini sağlamaz.
- satın alan kişinin huzurunda paketlenen gıdalar:
- bir perakendeci, müşteri gıdanın paketlenmesini görüyorsa ve gıdayla ilgili sorular gıdayı satış için servis eden personele sorulabilecekse, gıdayı ambalajında etiket olmadan satabilir
- gıdanın satın alan kişinin isteği üzerine servis edildiği, personelden yardım alınan bir servis dolabında sergilendiği ambalajlı gıdalar
- gıdanın mahiyetini ve kalitesini sergileyen bir ambalaj içindeki bütün halde veya kesilmiş sebze ve meyveler (filizlenen tohumlar bu istisnaya dahil değildir)
- tüketicinin siparişi üzerine ambalajlı ve tüketime hazır olarak teslim edilen gıdalar
- bağış toplama etkinliklerinde satılan gıdalar (bkz. Hayır kurumları ve kâr amacı gütmeyen kurumlar için gıda güvenliği şartları bilgi formu).

İstisna kabul edilen gıdalar bile güvenlik sebebiyle ve genetik olarak değiştirilmiş ya da ışınlanmış gıdalar için Kanun tarafından gerekli görülen çeşitli uyarı şartlarına uygun olmalıdır.

Arı sütü bulunması istisnası dışında, genetik olarak değiştirilmiş gıdalar ve ışınlanmış gıdalarda bu şart, gerekli bilgilerin gıda ile birlikte sergilenmesi (arı sütü için mecburi) ya da bilgilerin satın alan kişiye isteği halinde sağlanması yoluyla karşılanabilir.

Ayrıntılı bilgi

- Bu bilgi genel bir özettir ve her durum için geçerli olamaz. Gıda işletmelerinin Gıda Standartları Kanunu ve 2003 Gıda Yasası (NSW) hükümlerinin tamamına uyması gereklidir. Gıda Kurumu'nun internet sitesine www.foodauthority.nsw.gov.au adresinden ulaşabilirsiniz.
- Yardım hattına ulaşmak için food.contact@dpi.nsw.gov.au adresine e-posta gönderebilirsiniz
- Yardım hattını 1300 552 406'dan arayabilirsiniz
- Gıda Standartları Kanununun 1.2 numaralı Bölümünde detayları verilen etiketleme bilgilerine başvurun: www.fsanx.com.au
- Tedavi Ürünleri İdaresinin internet sitesini ziyaret edin: www.tga.gov.au
- Avustralya Rekabet ve Tüketici Komisyonu (Australian Competition and Consumer Commission) internet sitesini ziyaret edin: www.accc.gov.au

NSW Gıda Kurumu (NSW Food Authority) Hakkında: NSW Gıda Kurumu, NSW'deki yiyeceklerin güvenliğini ve doğru şekilde etiketlenmesini sağlamayı hedefleyen bir devlet kuruluşudur. Yiyeceklerin güvenli şekilde üretilmesi, saklanması, taşınması, hazırlanması ve satışıyla ilgili bilgileri paylaşarak ve bunları düzenleyerek gıda zehirlenmesini en düşük seviyeye indirmek için tüketiciler, sektör ve diğer devlet kuruluşlarıyla birlikte çalışır.

Not: Bu bilgi genel bir özettir ve her durum için geçerli olamaz. Gıda işletmelerinin Gıda Standartları Kanunu (Food Standards Code) ve 2003 Gıda Yasası (NSW) hükümlerinin tamamına uyması gereklidir.